

การบริหารและการจัดการเรียนการสอนในประเทศนิวซีแลนด์ :

แนวคิด ข้อค้นพบ และการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย

*Administration and Instruction in New Zealand : Concepts, Findings,
and Applications for Thailand*

สุเมธ งามนกน*

sumetn@buu.ac.th

นพมณี เชื้อวัชรินทร์**

nopmanee@buu.ac.th

บทคัดย่อ

ประเทศนิวซีแลนด์ถูกจัดลำดับคุณภาพการศึกษาดีเป็นลำดับ 7 ของโลก มีความแตกต่างทางเชื้อชาติถึง 29 เชื้อชาติ มีกระบวนการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษากับคณะครู คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อพัฒนาทักษะทางอภิปัญญา (Metacognitive skill) เน้นการเรียนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีอิทธิพลมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ บทความนี้นำเสนอการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์ ตัวอย่างแนวทางการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของประเทศนิวซีแลนด์จากการศึกษาดูงานที่โรงเรียน 6 แห่ง ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย

คำสำคัญ : การบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ประเทศนิวซีแลนด์

Abstract

New Zealand was in the world's rank of seventh highest quality of education. There are approximately 29 different ethnic nationalities. Education in New Zealand emphasizes collaboration with community and parents in educational administration and learning management, teamwork among administrators and teachers, and cultural diversity. New Zealand also trains learners how to think from the earliest in order to develop metecognitive skills and emphasizes "teaching as inquiry" influenced from the constructivist learning theory. This article presents examples of educational administration from six schools in New Zealand and suggests implication for Thailand.

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**อาจารย์ ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

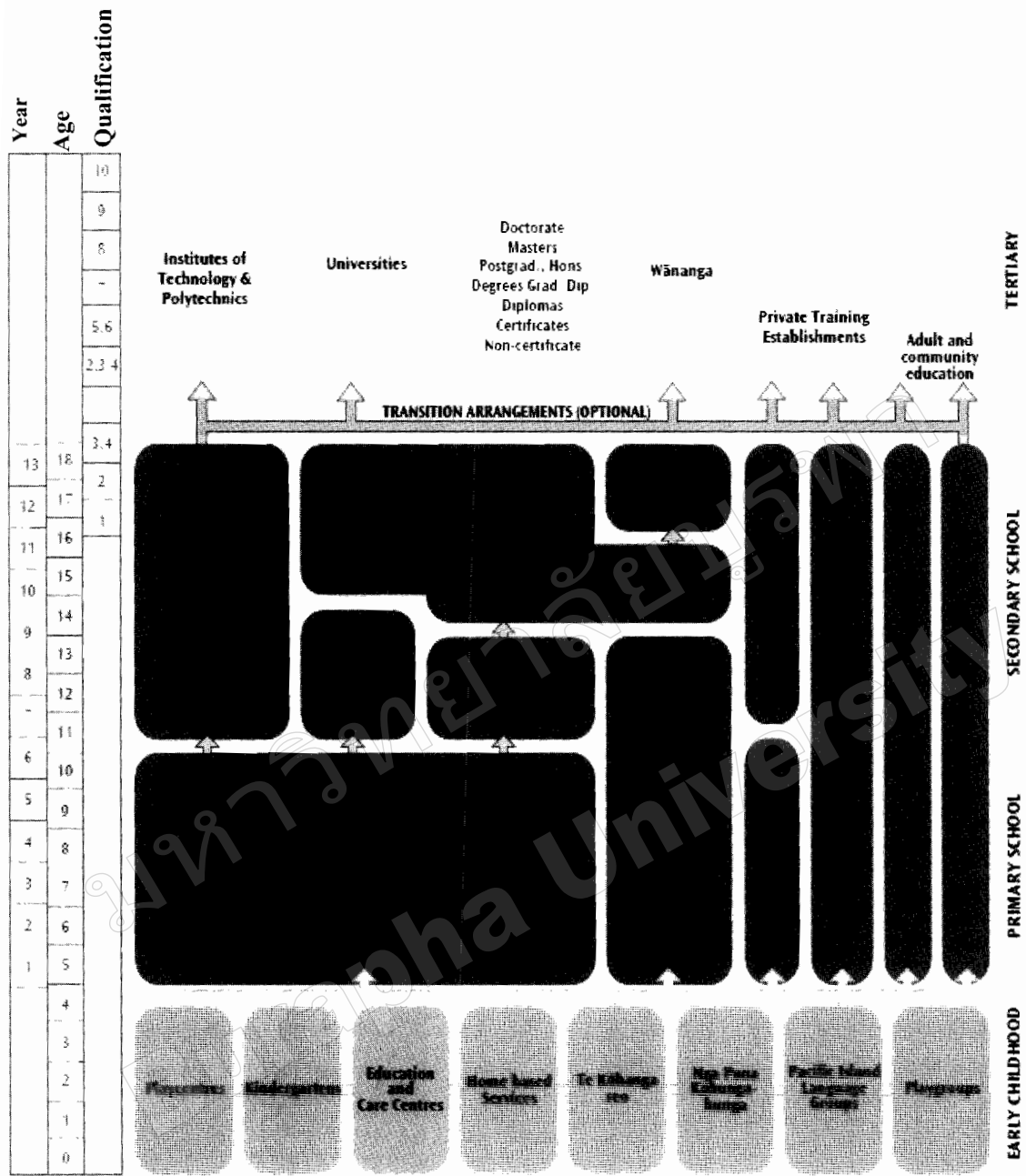
Keywords : Educational Administration, learning management, New Zealand

บทนำ

ระบบการศึกษาภาคบังคับในประเทศนิวซีแลนด์ เริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา (year 1) ถึงระดับมัธยมศึกษา (year 13) ซึ่งเริ่มสำหรับเด็กอายุ 6 ถึง 18 ปี รวมถึงเด็กอายุ 5 ปี ที่ยังไม่ถึงเกณฑ์สามารถเข้าเรียนได้เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับ year 1 ด้วย รวมการศึกษาอยู่ในโรงเรียน 13 ปี ซึ่งพลเมืองนิวซีแลนด์มีสิทธิในการเรียนฟรี พลเมืองนิวซีแลนด์สามารถอ่านออกเขียนได้ถึงร้อยละ 99 และเกินครึ่งหนึ่งของประชากรอายุ 15-29 ปี ได้รับการศึกษาในระดับหลังมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยร้อยละ 45 ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ร้อยละ 29 ศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาและโพลีเทคนิค ร้อยละ 16 ศึกษาต่อในวิทยาลัยเฉพาะทาง และร้อยละ 10 ศึกษาต่อในวิทยาลัยเอกชนที่สอนสำหรับชาวเมารี (Wānanga) และสถาบันจากสถานประกอบการฝึกอบรมภาคเอกชน (Ministry of Education, 2008)

ผลการประเมินการศึกษาระดับนานาชาติของ OECD พบว่าประเทศนิวซีแลนด์ถูกจัดลำดับของคุณภาพการศึกษาที่ดีเป็นลำดับที่ 7 ของโลก (OECD.org., 2010) ประเทศนิวซีแลนด์มีความเชื่อว่า โรงเรียนที่ดีไม่ได้มีเฉพาะครูที่ดี และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ดีเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนอีกด้วย จึงได้มีการจัดตั้งระบบ Socio-Economic Decile School ซึ่งเป็นการจัดระบบตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจของโรงเรียนและชุมชนโดยรอบ

สำหรับการให้เงินสนับสนุนแก่โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 10 ระดับ (Wylie, 2009) โดยระดับที่ 1 จะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลสูงสุด เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีงบประมาณภายในโรงเรียนจำกัดและได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนจำนวนน้อย เรียงลำดับจนถึงระดับสูงสุดคือระดับ 10 จะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนจำนวนมาก ซึ่งเส้นทางการเรียนของผู้เรียน ในระบบการศึกษาประเทศนิวซีแลนด์สามารถดูได้ในภาพที่ 1 ที่เริ่มจากวัยเด็กอายุ 0-4 ปี มีหลายแห่ง ที่ช่วยดูแลเด็กทั้งของรัฐบาลและเอกชน นอกจากนี้ยังมีศูนย์เลี้ยงเด็กเฉพาะสำหรับเด็กโต เช่น ชาวเมารีและชาวเกาะแถบทะเลแปซิฟิก แต่ผู้ปกครองชาวนิวซีแลนด์ส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงลูกเอง เนื่องจากมีสวัสดิการสำหรับคนที่ไม่มียานพาหนะ เป็นเงินรายสัปดาห์ที่พอดำรงชีวิตอย่างประหยัด ซึ่งชาวนิวซีแลนด์นิยมให้ภรรยาเลี้ยงลูกอยู่ที่บ้าน จนกระทั่งเมื่อเด็กอายุ 5 ถึง 6 ปี จึงเข้าเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่สอนระดับ Year 1-6 (Correspondence School Contributing Primary School) แล้วไปศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สอนระดับ Year 7-8 (Intermediate School) หรือเรียนในโรงเรียนที่สอนระดับ Year 1-8 ในโรงเรียนเดียวกัน (Full Primary School) หรือเรียนโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ชนบทซึ่งจะมีการสอนทุกระดับชั้นตั้งแต่ Year 1-13 ไว้ในโรงเรียนเดียวกัน (Composite/Area School)



ภาพที่ 1 เส้นทางการศึกษาของผู้เรียนในประเทศนิวซีแลนด์ (Student Pathways)

(Ministry of Education, 2008. p.10)

นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่เน้นการสอนวัฒนธรรมและภาษาของชนพื้นเมืองดั้งเดิมของชาวเมารี โดยเริ่มจากโรงเรียนประถมศึกษา ที่สอนเป็นภาษาเมารีสอนระดับ Year 1-6 หรือเรียกเป็นภาษาเมารีว่า (Kura kaupapa) และโรงเรียนที่สอนเป็นภาษาเมารี สอนระดับ Year 7-13 ที่เรียกเป็นภาษาเมารีว่า Wharekura นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่จัดการศึกษาเฉพาะทาง (Special Schools) โรงเรียนขนาดใหญ่ที่สอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา (Correspondence School) แต่ส่วนใหญ่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปกติ จะเริ่มเปิดรับนักเรียนใน Year 9 ไปจนถึงจบ Year 13 ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ลาออกจากโรงเรียนไปก่อนจบการศึกษา ก็สามารถติดต่อทางโรงเรียนเพื่อกลับมาเรียนต่อได้ สถานศึกษาหลังจบมัธยมศึกษาตอนปลายมีหลายประเภทคือ มหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน วิทยาลัยทางการศึกษา อาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีและโพลีเทคนิค วิทยาลัยเฉพาะทาง วิทยาลัยเอกชนที่สอนสำหรับชาวเมารี (Wānanga) และสถาบันจากสถานประกอบการ ฝึกอบรมภาคเอกชน

ประเทศนิวซีแลนด์ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคม การเป็นคนดีของสังคมสำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ทางการศึกษาของไทยด้วย ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข (นพมณี เชื้อวชิรพันธ์, 2556, หน้า 13) ประเทศนิวซีแลนด์ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติแต่ก็สามารถอนุรักษ์ และสืบทอดภาษาและวัฒนธรรมของชาวเมารี ซึ่งเป็นชนเผ่าดั้งเดิมไว้ได้เป็นอย่างดีในสถานศึกษาโดยเล่มหลักสูตรการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์มีการจัดทำเป็นสองภาษา คือ มีทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาเมารี มีการเรียนวิชาหลักรวม 8 สาขาวิชา คือ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สถิติ สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ สังคมศึกษา เทคโนโลยี ภาษา อังกฤษ และภาษาอื่นๆ (Ministry of Education, 2007) โดยหลักสูตรจะมีความยืดหยุ่นมาก ซึ่งเป็นเรื่องง่าย

สำหรับครูผู้สอน ที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนได้อย่างดี ซึ่งผู้เขียนขอแนะนำเสนอตัวอย่างการบริหารการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 แห่ง

ตัวอย่างแนวทางการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนจากการศึกษาดูงานในโรงเรียน ณ ประเทศนิวซีแลนด์

จากการศึกษาดูงาน 6 โรงเรียน ทั้งระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ของเมืองปาล์มเมอร์สตันนอร์ท (Palmerston North) ประเทศนิวซีแลนด์ระหว่างวันที่ 2-16 เมษายน 2556 ผู้เขียนขอแบ่งนำเสนอข้อมูลต่างๆ ดังนี้คือ ใน 3 โรงเรียนแรก เป็นตัวอย่างแนวทางเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และอีก 3 โรงเรียนถัดมา เป็นตัวอย่างแนวทางเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการเรียนการสอน

ตัวอย่างแนวทางการบริหารการศึกษาจากการศึกษาดูงานในโรงเรียน ณ ประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนประถมศึกษา Central Normal School จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา เป็นโรงเรียนระดับ 4 แบ่งครูและนักเรียนออกเป็น 4 ทีม คือ Year 1-2 (เด็กอายุ 5-6 ปี), Year 3-4 (เด็กอายุ 7-8 ปี), Year 5-6 (เด็กอายุ 9-10 ปี) และห้องเรียน 2 ภาษา (Bilingual) คือภาษาเมารีและภาษาอังกฤษ เด็กอายุ 5-10 ปี มีนักเรียนทั้งหมด 470 คน ครู 21 คน (ครู ครูผู้ช่วย และเจ้าหน้าที่ รวม 60 คน) มีห้องเรียนทั้งหมด 21 ห้องเรียน ห้องเรียนทุกห้อง มีจอและเครื่องรับสัญญาณ ครูแต่ละคนจะมีคอมพิวเตอร์ขนาดพกพา (Notebook Computer) เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การบริหารเน้นความร่วมมือกับชุมชน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง และการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการอยู่ร่วมกันของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มคือ “คนนิวซีแลนด์ยุโรป” และ

“ชาวเมารี” ซึ่งเป็นคนพื้นเมืองเดิม ผู้บริหารร่วมมือกับครู ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เน้นการทำงานเป็นทีม การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมในการทำงาน ครูมีหน้าที่สอน แนะนำ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน เงินเดือนเป็นแรงจูงใจให้คนอยากมาเป็นครู (ครูบรรจุใหม่ได้รับ 140,000 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนขั้นต้นของประเทศนิวซีแลนด์)

2. โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น Monrad Intermediate School จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มี 2 ระดับชั้น คือ Year 7 และ Year 8 มีนักเรียน 300 คน ครู 20 คน และนักเรียนที่ถูกฝึกให้เป็นผู้นำนักเรียน 22 คน การเรียนการสอนมีการแบ่งกลุ่มนักเรียน ตามความสนใจของผู้เรียน เช่น วิทยาศาสตร์ การทำอาหาร ดนตรี งานไม้ มีศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีห้องเรียนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และห้องเรียน 2 ภาษา (Bilingual) โรงเรียนรับนักเรียนจากโรงเรียนอื่นมาเรียนร่วมตามความสนใจของผู้เรียน ในลักษณะชุมนุม หรือชมรม ซึ่งถือเป็นความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน การบริหารโรงเรียนมีคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประชุมกันเดือนละครั้ง มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานครูปีละครั้ง

3. โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย St. Peter's College จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา มี 5 ระดับชั้น คือ year 9-13 รับนักเรียนที่อยู่ในนิวซีแลนด์ และนักเรียนต่างชาติ แบ่งออกเป็น Junior (Year 9-10) และ Senior (Year 11-13) Senior สามารถเลือกเรียนวิชาเรียนได้เป็นชุด ๆ เพื่อสะสมหน่วยกิตในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย การเรียนการสอนเน้น Cognitive learning และ Collaborative Learning มีการใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่เรียนและจัดกิจกรรม มีการให้นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ครูเตรียมใบงาน ให้กับนักเรียน นักเรียนสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการหา และเก็บข้อมูลได้ เช่น โทรศัพท์ (Smart Phone) หรือ i-pad บางรายวิชามีการจัดการเรียนการสอนหลายระดับในห้องเดียวกัน ภายในห้องเรียนแต่ละห้องจะมีโปรเจคเตอร์ มีนักเรียนห้องละประมาณ 30 คน หนึ่งวิชาเรียน 3-4 คาบ ต่อสัปดาห์ การประเมินผลการเรียนมีทั้ง ให้นักเรียนทำรายงาน และการสอบปลายภาค

การบริหารงานมีผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ 4 ฝ่าย มีโครงสร้างในการทำงาน และการรายงานผลอย่างชัดเจน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร มีการประมวลผลเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดประชุมทุกเดือน ซึ่งเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพโรงเรียน สามารถออกแบบหลักฐานในการให้หน่วยประเมินคุณภาพการศึกษามาตรวจสอบ การพัฒนาครูใช้กระบวนการ Professional Learning Development (PLD) สัปดาห์ละครั้ง โดยใช้วิทยากรแม่ไก่ออกไปฝึกอบรม และกลับมาถ่ายทอดให้กับเพื่อนครู ปัญหาในการบริหารงานคือ มีกฎระเบียบที่ยุ่งยาก ทำให้งานล่าช้า

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาดูงานด้านการบริหารการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาดูงานด้านการบริหารการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์ มีประเด็นดังนี้

1. เรื่องการแบ่งโรงเรียนออกเป็นระดับ 1 จนถึงระดับ 10 ตามการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และผู้ปกครอง โดยโรงเรียนระดับ 1 จะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลสูงสุด เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีงบประมาณจำกัด และได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชนจำนวนน้อย ในทางตรงข้าม โรงเรียนระดับ 10 จะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชนจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการ

ศึกษาขั้นพื้นฐานในข้อ 9 เรื่องการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอดตามเกณฑ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

2. เรื่องการบริหารสถานศึกษา โดยเน้นความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง ผู้อำนวยการโรงเรียนสร้างความตระหนักในการบริหารโรงเรียน ให้กับชุมชนและผู้ปกครอง โดยดึงผู้ปกครองเข้าสู่โรงเรียน เช่น การจัดแสดงผลงานของนักเรียนแต่ละระดับชั้น และเชิญผู้ปกครองเข้ามาชื่นชมผลงานของนักเรียน มีการเชิญชวนให้ผู้ปกครองร่วมกันบริจาคเงินสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โดยถือว่าชุมชนต้องช่วยกันพัฒนาโรงเรียนของบุตรหลานของตนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) มาตรา 58 (2) ที่กำหนดให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น แต่ในความเป็นจริงสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกลจึงไม่สามารถระดมทรัพยากรได้

3. เรื่องการทำงานเป็นทีม ของผู้บริหารสถานศึกษากับคณะครู มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับคณะครู ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน มีการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมในการทำงาน ทีมงานจะช่วยสร้างคนที่มีประสิทธิภาพขึ้นมา ทั้งนี้เพราะการทำงานเป็นทีม จะทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเห็นแบบอย่างในการทำงานของเพื่อนร่วมงาน สถานการณ์ดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และจะช่วยพัฒนา

สถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป (สุเมธ งามกนก, 2551, หน้า 32)

4. เรื่องการบริหารโรงเรียน ในรูปคณะกรรมการสถานศึกษา (Board of Trustee) ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษามีอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหารสถานศึกษา มีการประชุมกันเดือนละครั้ง คณะกรรมการสถานศึกษามีอำนาจในการบริหารสถานศึกษาและอำนาจในการตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างแท้จริง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา แต่ในประเทศไทยคณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งและถอดถอนผู้บริหารสถานศึกษาได้ เพราะอำนาจหน้าที่ขึ้นอยู่กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการจัดการฐานข้อมูล และประมวลผล เพื่อจัดประชุมเป็นรายเดือน เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

6. เรื่องการพัฒนาครู โดยใช้กระบวนการ Professional Learning Development (PLD) โดยใช้วิทยากรตัวแทนออกไปฝึกอบรม และกลับมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนครู ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกสัปดาห์ หลังเลิกเรียน เช่น การอภิปรายและสนทนาเพื่อสร้างความเข้าใจ การจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เป็นต้น (Timperley, et al. 2007)

7. เรื่องการบริหารสถานศึกษา มีการคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Multicultural) ประเทศนิวซีแลนด์มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ ถึง 29 เชื้อชาติ โดยคนในท้องถิ่นเดิม คือ คนเผ่าเมารี ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ เมารี (Māori) และคนนิวซีแลนด์ยุโรป ที่เรียกว่า พาเคฮา (Pākehā) โดยยังคงมีการจัดการเรียนการสอนภาษาเมารี และภาษาอังกฤษควบคู่กันไป

ตัวอย่างแนวทางการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนจากการศึกษาดูงานในโรงเรียน ณ ประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 3 โรงเรียน

1. โรงเรียนประถมศึกษา Hokowhitu School
โรงเรียนแห่งนี้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้น Year 1-6 เป็นโรงเรียนที่มีหลากหลายเชื้อชาติ เป็นโรงเรียนที่อยู่ในระดับ Socio-economic decile ระดับ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ปกครองมีฐานะพื้นฐานครอบครัวปานกลาง ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น 322 คน มี 12 ห้องเรียน การเรียนในโรงเรียนยึดตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ที่เน้นด้านการอ่านออก เขียนได้ และทักษะทางคณิตศาสตร์ โดยมุ่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสอนแบบสืบสอบหาความรู้ (Teaching as Inquiry) และการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมีการจัดให้มีการเรียนรวมกันในต่างระดับชั้น โดยคัดตามความสามารถ เช่น นักเรียน Year 2 บางคน สามารถเรียนร่วมกับนักเรียน Year 3 ได้ ในบางวิชา เนื่องจากหลักสูตรในระดับประถมศึกษา ของประเทศมีความยืดหยุ่นสูง ทำให้เอื้อต่อการเรียนรวมต่างระดับชั้นได้ (Vertical Class) ในแต่ละระดับชั้นจะมีการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน จะเวียนกันทำในแต่ละกลุ่ม โดยจะมีตารางวัดผลให้นักเรียนเขียนว่ากิจกรรมใดที่ทำแล้ว และมีการประเมินของครู การประเมินตนเอง และเพื่อนร่วมชั้น มีห้องเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่เพิ่งเข้าใหม่ ที่อายุ 5 ขวบ ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเข้าเรียนระดับชั้น Year 1 ผู้เขียนพบว่าในห้องเรียนแต่ละ

ห้อง จัดให้อื้อต่อการทำกิจกรรม มีสนามเด็กเล่นแยกสำหรับประถมต้น และประถมปลาย เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม และเล่นอุปกรณ์ที่เหมาะสมตามวัย มีการประชุมนักเรียนทั้งโรงเรียนเพื่อนำผลงานที่ดีที่สุดในแต่ละสัปดาห์ ของผู้เรียนมาแสดงให้ดู และเชิญผู้ปกครองเข้ามาร่วมชม และให้กำลังใจ มีการมอบรางวัลแก่นักเรียนที่ทำความดี และเรียนดี ทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการตั้งใจเรียน และเป็นคนดีของสังคม

2. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น Ross Intermediate School

โรงเรียนแห่งนี้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้น Year 7-8 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น 531 คน มี 19 ห้องเรียน ซึ่งเป็นระดับ Intermediate หรือระดับกลาง เป็นช่วงให้ผู้เรียนปรับตัวก่อนเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา เกรด 9 ถึง 13 โดยปกติโรงเรียนในระดับนี้ ในแต่ละโรงเรียนจะมีหลักสูตรการศึกษา และอัตลักษณ์ของโรงเรียนเอง ที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการนำไปประกอบอาชีพ โดยโรงเรียนแห่งนี้จะเน้นด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) โดยนำมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นโรงเรียนที่อยู่ในระดับ Socio-economic decile ระดับ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ปกครองมีฐานะพื้นฐานครอบครัวค่อนข้างดี นักเรียนไม่หลากหลายเชื้อชาตินักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนนิวซีแลนด์ยุโรป การเรียนในโรงเรียนยึดตามหลักสูตรของประเทศนิวซีแลนด์ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้แบบสืบสอบหาความรู้ (Learning as inquiry) และการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับในระดับประถมศึกษา และเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทางโรงเรียนมีการจัดให้มีการเรียนรวมกันในต่างระดับชั้นได้ โดยคัดตามความสามารถของผู้เรียนตามแต่ละวิชา มีการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการศิลปะ ห้องปฏิบัติการคหกรรม ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ สตูดิโอของจำลอง และของจริง ในการถ่ายทำทีวี และการจัดรายการวิทยุ มีเวทีจำลอง และห้องควบคุมแสงเสียง โดยฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้งานจริง

3. โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย Palmerston North Girls' High school

โรงเรียนแห่งนี้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้น Year 9-13 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้น 1,260 คน เป็นโรงเรียนที่อยู่ในระดับ Socio-Economic Decile ระดับ 9 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ปกครองมีฐานะพื้นฐานครอบครัวดี เงินทุนของโรงเรียนส่วนใหญ่ได้จากการบริจาคจากผู้ปกครอง หลักสูตรของโรงเรียนประกอบด้วยวิชา 8 วิชา คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา พลศึกษา สุขศึกษา, ศิลปะ เทคโนโลยี และ ภาษาต่างประเทศ โดยในระดับ Year 11-13 นักเรียนจะต้องเริ่มเลือกรายวิชาที่เรียน เพื่อสอบให้ได้ระดับดี ในแต่ละรายวิชา ซึ่งเรียกว่าเป็นการเก็บเครดิต (credit) เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา การเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป นักเรียนสมัครเข้ามหาวิทยาลัยจะต้องเรียนผ่านอย่างน้อย 42 เครดิต เป็นขั้นต่ำของการวัดผลการศึกษาในระดับชาติของประเทศนิวซีแลนด์ NCEA (National Certificate of Educational Achievement) ให้ได้ทีระดับ 3 หรือสูงกว่าระดับ 3 โดยต้องผ่านอย่างน้อย 14 เครดิต ในสองรายวิชาในคณะที่จะเข้าเรียน กำหนดไว้ และอย่างน้อย 14 เครดิต ในวิชาที่เกี่ยวข้อง และวิชาอื่น ๆ ซึ่งขึ้นกับคณะที่จะเข้าเรียนตั้งมาตรฐานขึ้น ในโรงเรียนมีศูนย์ดูแลเด็กผู้มีความสามารถพิเศษ โดยคุณครูผู้ทรงคุณวุฒิ การคัดเลือกเด็กเหล่านี้จากการสัมภาษณ์ และการวัดไอคิว แต่สำหรับนักเรียนที่เข้ามาเรียนในแบบปกติที่ไม่ใช่โครงการพิเศษนั้น 30 เปอร์เซ็นต์จะรับนักเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียนก่อน และนักเรียนที่เหลือจะเข้าเรียนได้ โดยการนำผลการเรียนจากโรงเรียนเดิมมาแสดงประกอบการสัมภาษณ์ โดยไม่มีการสอบข้อเขียน

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของประเทศนิวซีแลนด์

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนการสอนในประเทศนิวซีแลนด์ มีประเด็นดังนี้

1. สิ่งที่ดีที่ผู้เขียนพบความเหมือนกันของทุกโรงเรียนคือ ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนจำกัด ไม่ให้เกิน 30 คนต่อห้อง และมีครูผู้ช่วยอีกหนึ่งคน นักเรียนใช้ชีวิตในโรงเรียนประมาณ 6 ชั่วโมงต่อวัน ทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ครูและนักเรียนไม่เหนื่อยจนเกินไปในการสอนและการเรียน

2. ครูผู้สอนทุ่มเทในการเตรียมการสอน และตั้งใจสอนมาก มาทำงานแต่เช้า และกลับบ้านหลังเวลา 17.00 น. ของทุกวัน ทั้งๆ ที่โรงเรียนเลิกเวลา 14.45 น. โดยช่วงเวลาดังกล่าวจะมีเพื่อ เตรียมการสอน ตรวจการบ้าน ประชุมปรึกษา แก้ไข พัฒนาการสอนร่วมกัน และแจ้งข่าวสาร หรือนำความรู้มาแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มเพื่อนครู และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งคล้ายๆ กับหลักการ Lesson Study ในประเทศญี่ปุ่น

3. พบว่ามีการนำหลายแนวคิด และทฤษฎีต่างๆ มา โดยผู้เขียนขอเสนอเป็นบางแนวคิดที่เป็นที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนของที่นี่ มีดังนี้ คือ

3.1 การสอนแบบสืบสอบหาความรู้ (Teaching as inquiry)

แนวคิดนี้ไม่ได้นำมาใช้แต่ในวิชาวิทยาศาสตร์ที่เป็นที่นิยมนำมาใช้กัน แต่นำมาใช้ในทุกรายวิชาเพราะแนวคิดนี้ได้ถูกระบุไว้อย่างชัดเจนเป็นหัวข้อหนึ่งในหลักสูตรการศึกษา ของประเทศนิวซีแลนด์ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) เป็นวิธีการที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้า และสืบสวนสอบสวนความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้เกิดความคิดอย่างเป็นเหตุ เป็นผล ซึ่งไม่เพียงแต่เกิดกับนักเรียน แต่ยังรวมไปถึงครูผู้สอนก็ต้องใช้เทคนิคนี้ในการเตรียมสอน และปรับปรุงการสอนของตนเองอีกด้วย การจัดการเรียนรู้ และการสอนแบบสืบสอบหาความรู้ที่

นำมาใช้เป็นการสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (Inquiry cycle) ที่พัฒนาโดยนักการศึกษาจากกลุ่ม BSCS : Biological Science Curriculum Society (1997) ประกอบด้วยขั้นต่างๆ ดังนี้ ขั้นการสร้างความสนใจ (Engagement) ขั้นการสำรวจค้นหา (Exploration) ขั้นการอธิบาย (Explanation) ขั้นการขยายความรู้ (Elaboration) ขั้นการประเมินผล (Evaluation) (National Research Council, 1999)

3.2 การจัดการการเรียนรู้ การสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม (Constructivism)

วิธีการสอนต่างๆ ในประเทศนิวซีแลนด์ได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้สามารถทำได้ดีที่สุดเมื่อได้ทำกิจกรรม และลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทดลองเพื่อให้ข้อสรุป ซึ่งเป็นการค้นพบด้วยตนเองของผู้เรียน เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ ซึ่งที่เน้นการศึกษาปัจเจกภายในตัวบุคคลมากกว่าภายนอก ซึ่ง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจกระบวนการรู้คิด (Cognitive Processes) ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และความรู้เดิมมีส่วนร่วมเชื่อมโยงเสริมสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียน (Steffe & Gale, 1995)

3.3 การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางอภิปัญญา (Metacognitive skills) ดังได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า การศึกษาที่ประเทศนิวซีแลนด์เน้นการให้นักเรียนฝึกหัดคิดตั้งแต่วัยเยาว์ ดังนั้นจึงมีหลายแนวทางในการสอนเพื่อพัฒนาการคิด โดยเฉพาะที่เป็นการคิดเกี่ยวกับกระบวนการคิดของตนเองเป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (Metcalf, & Shimamura, 1994) การสอนเพื่อพัฒนาอภิปัญญา (Metacognition) เป็นที่นิยมของครูผู้สอนชาวนิวซีแลนด์ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน โดยปกติทักษะทางอภิปัญญามีการพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่ และมีแนวโน้มว่าการมีความรู้ด้านปัญญาของตนเอง และสามารถอธิบายในความรู้ขั้นนั้น วัยผู้ใหญ่ทำได้ดีกว่าในวัยเด็ก แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานที่ดี การเรียนรู้ที่ดี และ

ถูกต้องอันเกิดจากการสอนที่เหมาะสมในวัยเด็ก ที่จะส่งผลต่อทักษะทางอภิปัญญาที่ดีได้ ทักษะทางอภิปัญญาสามารถแบ่งได้เป็น 2 องค์ประกอบ คือ ความรู้ที่บุคคลสะสมไว้ในระบบความจำ (Metacognitive Knowledge) กับประสบการณ์ทางการคิด ที่บุคคลสามารถควบคุมได้ (Metacognitive Experience) ซึ่งก็คือ ต้องรู้ว่าตนเองรู้อะไร และจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร เชื่อมโยงต่อกับประสบการณ์ ซึ่งมีความสำคัญในการกำกับตนเอง การมีทักษะทางอภิปัญญานั้นมีความสำคัญสำหรับผู้เรียนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการใช้ทักษะการคิด กระบวนการคิดเพื่อใช้ในการกำหนดปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหามากมายและเหมาะสม มีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยเลือกวิธีการคิดอย่างรอบคอบ วางแผนกำกับ ตรวจสอบ และประเมินกระบวนการคิด ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทน และมีความหมาย สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างเหมาะสม

4. ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมจริง เช่น การทดลองสนุกๆ ประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ครูจะตั้งคำถามให้ผู้เรียนได้คิดเชิงวิเคราะห์อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ให้กำลังใจนักเรียนซึ่งเป็นการเรียนที่สนุกสนาน และตรงตามความสนใจ และระดับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนต้องการเรียนรู้ ทำให้มีความสุขในการเรียน สามารถจดจำได้ดียิ่งขึ้น และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

5. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต่างจากระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ตรงที่จะเน้นการสอนเพื่อทดสอบภายในโรงเรียน และทดสอบระดับชาติ และไม่มีการเรียนรวมตามความสามารถ ทั้งนี้ เพราะต้องเตรียมเรียนเพื่อเก็บเครดิต (Credit) ที่ต้องใช้ในการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย หรือ อาชีวศึกษา ซึ่งจะเป็นวิชาเฉพาะทางสาขา ซึ่งการเรียนเพื่อเก็บเครดิตเช่นนี้ ทำให้นักเรียนมีเป้าหมายและสามารถเห็นภาพในการศึกษาต่อของตนเอง หลังจากจบมัธยมศึกษาตอนปลายได้ชัดเจนขึ้น เพราะต้องเลือกเรียน

และเก็บเครดิตให้ตรงกับข้อกำหนดของคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนสนใจจะศึกษาต่อ

6. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศนิวซีแลนด์ มีการทำโครงการแบบงานวิจัย คล้ายในระดับอุดมศึกษาแต่ขนาดเล็กกว่า ซึ่งจะเป็นงานวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และมีการฝึกให้นักเรียนได้หัดเขียนรายงานแบบบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ลงวารสาร มีการคัดเลือกบทความวิจัยที่มีคุณภาพส่งตีพิมพ์ในวารสารจริงอีกด้วย

7. โรงเรียนจะมีคุณครูผู้ช่วย (Teacher Aids) และฝ่ายสนับสนุนการศึกษาจากส่วนกลาง (Resource Teachers) มาคอยดูแลให้คำแนะนำแก้ปัญหา และมาช่วยสอนให้ดูเป็นตัวอย่างกับครูในโรงเรียนซึ่งจะแบ่งเป็นสองแบบ คือ แบบช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน (ด้านไอคิว) และแบบช่วยแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมนักเรียน (ด้านอีคิว)

8. การกำหนดระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่ใช้แบบ SOLO Taxonomy (The Structure of Observed Learning Outcome Taxonomy) (Hook & Mills, 2009) ซึ่งนักเรียนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ด้วยมากกว่า การกำหนดระดับคุณภาพผลการเรียนรู้ แบบ Bloom's Taxonomy ที่ประเทศไทยนิยมใช้กัน

ข้อเสนอแนะและข้อจำกัดในการบริหารการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของประเทศนิวซีแลนด์ เพื่อนำมาพิจารณาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะและข้อจำกัดในการบริหารการศึกษา

1. ประเทศไทยควรแบ่งโรงเรียนออกเป็นระดับตามค่าใช้จ่ายรายหัว และเงินสนับสนุนจากชุมชน และผู้ปกครอง โดยรัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงเรียนที่มีงบประมาณจำกัด จำนวนมากที่สุด ในทางตรงข้าม รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงเรียนที่มีงบประมาณมากที่สุด จำนวนน้อยที่สุด เพราะโรงเรียน

ขนาดใหญ่สามารถบริหารจัดการตนเองได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่มีงบประมาณจำกัด

2. ประเทศไทยควรสร้างความตระหนักให้กับผู้ปกครองและชุมชน ในการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งในด้านของการชื่นชมผลงานของนักเรียน และการสนับสนุนเงินบริจาคเพื่อการดำเนินงานของโรงเรียน โดยตั้งผู้ปกครองและชุมชนเข้าสู่โรงเรียนมากกว่า 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา เพื่อมิให้สถานศึกษาแปลกแยกจากชุมชน ควรสร้างค่านิยมใหม่ว่าชุมชนต้องช่วยกันพัฒนาโรงเรียนของบุตรหลานของตน

3. ประเทศไทยควรเพิ่มอำนาจในการทำงาน (Empowerment) ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น มิใช่เพียงเป็นผู้เข้าร่วมประชุมเท่านั้น ควรให้อำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

4. ประเทศไทยควรมีโปรแกรมในการจัดการฐานข้อมูล และประมวลผลเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นงานประจำ จะได้ไม่ต้องเร่งรีบ หรือหาหลักฐานเพื่อรองรับการตรวจประเมิน

5. ประเทศไทยควรใช้กระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ (PLD: Professional Learning and Development) ซึ่งเป็นการเพิ่มสมรรถนะให้กับครูทั้งด้านทัศนคติ ความรู้ และทักษะ ถือเป็นวิธีการที่ดี ที่ครูไม่ต้องทิ้งห้องเรียนทั้งโรงเรียนออกไปแสวงหาความรู้ โดยใช้วิทยากรตัวแทนออกไปฝึกอบรมและกลับมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนครูเป็นประจำทุกสัปดาห์ หลังเลิกเรียน ถือเป็นจัดการความรู้ (Knowledge Management) ที่ดีมาใช้ในองค์กรเพื่อก่อให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

6. ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในอนาคตจะมีชาวต่างชาติหลังไหลเข้ามาศึกษาในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น การบริหารสถานศึกษาก็ย่อมต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น จึงควรให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกัน โดยทำความเข้าใจ

ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม นำวัฒนธรรมของชุมชนเข้ามาในห้องเรียน ให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และมีการใช้ภาษาท้องถิ่นในห้องเรียน เป็นต้น

7. ประเทศไทยจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้กับสถานศึกษาเป็นรายหัว ดังนั้นจึงควรแก้ไขกฎหมายให้จัดสรรงบประมาณตามสภาพพื้นที่ และความจำเป็น โดยประเมินความต้องการจำเป็นตามสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับส่งเสริม และสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา แต่ในทางปฏิบัติจริงไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน จึงเป็นเพียงการให้คำปรึกษาและให้ความเห็นขอการปฏิบัติงานเท่านั้น

ข้อเสนอแนะและข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอน

1. ประเทศไทยควรมีการพัฒนาคุณภาพครูอย่างจริงจัง ฝึกให้จัดการเรียนการสอน ที่ให้นักเรียนได้มีกิจกรรม ที่ได้มีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความรู้ที่คงทน โดยเฉพาะครูที่สอนระดับเด็กเล็ก ให้มีความสามารถในการจัดการเรียน การสอน ฝึกการตั้งคำถาม ปลาย เปิดให้เด็กใช้ความคิด พัฒนาและบริหารสมอง เพราะการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดต้องเริ่มตั้งแต่ในวัยเยาว์ ปลูกจิตสำนึกครูผู้สอน ให้รักในอาชีพของตน และมีความสุขในการทำงานช่วยเหลือสังคม

2. ประเทศไทยควรมีหลักสูตรแกนกลางที่ยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อเอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หรือหลักสูตรเฉพาะสำหรับการศึกษาพิเศษ และหลักสูตรท้องถิ่น และเอื้อต่อการเรียนรวมต่างระดับชั้น ที่แบ่งตามความสามารถ ได้ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพของตน และการสอนจะมีประสิทธิภาพขึ้น เพราะจะได้ให้นักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันเรียนอยู่ด้วยกันซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่อาจต้องมีการสื่อสาร และทำความเข้าใจกับพ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนที่ต้องมาเรียนกับระดับชั้นที่ต่ำกว่าระดับชั้นของตน เพื่อให้เข้าใจและ

เห็นประโยชน์ของการเรียน การสอนลักษณะนี้ มิเช่นนั้นอาจเกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างทางโรงเรียน และผู้ปกครองได้

3. ประเทศไทยควรมีการปรับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ให้มาช่วยเหลือแก้ไขปัญหา และสาธิตวิธีสอนที่ดีถูกต้อง และเหมาะสมเพื่อเป็นตัวอย่างให้มากกว่าการมาตรวจสอบ ซึ่งทำหน้าที่เปรียบได้กับฝ่ายสนับสนุนการศึกษาจากส่วนกลาง (Resource Teachers) ของประเทศนิวซีแลนด์ที่มีประสบการณ์สูง ซึ่งจะมากคอยดูแล ช่วยเหลือ ตามเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น การช่วยเหลือแก้ปัญหาด้านไอคิว และด้านอีคิวของนักเรียนในโรงเรียน

4. ประเทศไทยควรมีการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือและให้ความรู้ในการดูแลและการสอนเด็กแก่พ่อแม่ อีกทั้งควรสนับสนุนให้พ่อแม่มีเวลาได้ใกล้ชิดลูกให้มากขึ้น เพราะจะส่งผลถึงคุณภาพของเด็กซึ่งเป็นกำลังของชาติในอนาคต ที่การพัฒนาคนต้องเริ่มตั้งแต่วัยเยาว์

5. ประเทศไทยควรมีการจัดระบบการศึกษา ที่เน้นให้เห็นคุณค่าของการทำความดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และเกิดจิตสาธารณะของนักเรียน โดยครูต้องเป็นต้นแบบที่ดี โดยต้องเริ่มตั้งแต่ระดับเด็กเล็ก ซึ่งคุณครูถือเป็นบุคคลสำคัญในการช่วยจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องในการพัฒนาดังกล่าว เพราะคนดี สำคัญที่สุดอันเป็นเป้าหมายสำคัญทางการศึกษาแห่งชาติ ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. ประเทศไทยควรมีการส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยกันวางแผน พัฒนานักเรียนร่วมกัน สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับสถานประกอบการซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาในแต่ละระดับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงาน และชีวิตประจำวันได้ดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- นพมณี เชื้อวชิรินทร์. (2556). จิตวิทยาศาสตร์กับธรรมะทางพุทธศาสนา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 24 (3), 13.
- สุเมธ งามกนก, (2551). การสร้างทีมงาน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา*. 19 (1),32.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสทกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2557). การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2557 จาก www.obec.go.th.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545* กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Hook and Mills, J. (2009). SOLO Taxonomy, Scratch and Angles in Geometry. *Hooked on Thinking*. Retrieved May21, 2014 from http://pamhook.com/mediawiki/images/b/b2/SOLO_Taxonomy_Scratch_and_Angles_in_Geometry.pdf.
- Metcalfe, J., Shimamura, A. P. (1994). *Metacognition: Knowing about knowing* Cambridge, MA: MIT Press.
- Ministry of Education. (2007). *The New Zealand curriculum for English-medium teaching and learning in years 1-13*. Wellington: Learning Media Limited, New Zealand.
- Ministry of Education. (2008). *The New Zealand education system: An overview*. Wellington: The International Division, New Zealand.
- National Research Council. (1999). *Inquiry and the national science education standards: A guide for teaching and learning*. Washington DC: National Academy Press.
- OECD. (2010). *What Students Know and Can Do: Student Performance in Reading, Mathematics and Science 2010*. Retrieved May21, 2014 from <http://www.oecd.org/newsroom/39700724.pdf>.
- Steffe, L.P., and Gale, J. (1995). *Constructivism in education*. New Jersey :Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Timperley, et. al. (2007). *Teacher Professional Learning and Development*. Auckland: University of Auckland.
- Wylie, C. (2009). Tomorrow's School after 20 years can a system of self-managing schools live up to its initial aims? In Carmen Dalli and Joanna Higgins (eds.), *New Zealand Annual Review of Education*, pp.5-29. Wellington: Faculty of Education Victoria University).